

### Ὁ Μάξ τῆς οἰκογενείας μας

Ἡ Γκλόρια παντρεύτηκε, χωρίς μάλιστα νά τή βιάσει κανείς μας, ὁ Τίμος διορίστηκε στήν Τράπεζα ὡς χειριστής ἐγκεφάλων, καί ὁ μπαμπάς κατάφερε νά χρεωκοπήσει γιά νά μπορέσει, ἐπιτέλους καί αὐτός, νά ζήσει ἤσυχα τά ὑπόλοιπα χρόνια τῆς ζωῆς του. Ἔτσι οἱ ἐπιθυμίες τῆς μαμᾶς ἐκπληρώθηκαν, θά ἴλεγα, πρὶν καλά καλά στεγνώσει τὸ χῶμα πού τὴν σκέπασε.

Μέ μένα τὰ πράγματα ἦταν πιό ἀπλά. Οἱ ἐπιθυμίες τῆς σέ ὅ,τι μέ ἀφορᾶ, παρουσίαζαν συμπτώματα ἀσάφειας καί δέν θέλησε κατὰ συνέπεια, ν' ἀσχοληθεῖ κανείς μαζί μου παρά μόνο σάν μου μεταβίβασαν τὸ μέρος ἐκεῖνο τῶν ἐγκοσμίων ἀγαθῶν πού, σύμφωνα μέ τὸ νόμο καί τὴν θέλησή τῆς, μου ἀνῆκε. Καί ὄντως μέ μένα τὰ πράγματα, θά ἴταν πιό ἀπλά, ἂν εἶχε φροντίσει τὸ θέμα Μάξ. Ἐνῶ γιά ὅλα τ' ἄλλα εἶχε ἐκφραστεῖ διαυγῶς, στὸ ζήτημα αὐτὸ κράτησε μιά ἀνεξήγητη σιωπὴ καί ἔτσι γιά ὅλους ἐμᾶς ἡ ὑπόθεση Μάξ δέν εἶχε κλείσει.

Ὅπωςδῆποτε καί οἱ τρεῖς τους, ἡ Γκλόρια, ὁ Τίμος κι ὁ μπαμπάς ἀποφάσισαν νά μοῦ τὸν φορτώσουν, ἴσως γιὰ κάποια παλιά μου ἁμαρτία πού ἀδυνατοῦσα νά φαντασθῶ. Ἐχοντας στὰ σίγουρα κι ἀποβραδὶς συνομωτήσει μέ αἰφνιδίασαν ἓνα ζεστό πρωινὸ σοῦρνωντάς τον στήν ἄκρη ἀσάλινης ἀλυσίδας. Ἡ διάθεση τοῦ ζῶου ἦταν πασιδηλὸς ὅπως καί ὁ θόρυβος τῶν νυχῶν του πάνω στὰ μάρμαρα τοῦ διαδρόμου. Φαίνεται, ὅμως, πὼς τίποτα δέν μπορούσε πιά νά τοὺς ἀναχαιτίσει ὅταν ἄνοιξα τὴν πόρτα καί μέ μιά φωνή μου εἶπαν, «ἀπαφασίσαμε νὰ σοῦ ἐκχωρήσουμε τὸν Μάξ». Συγχίστηκα ὀλοφάνερα καθὼς ἀναλογίστηκα μέ τρόπο, πὼς αὐτὸ τὸ πλᾶσμα δέν μπορούσα, ἀπὸ παλιά, νά τὸ ὑποφέρω καί καθὼς διαπίστωνα, ἐνῶ κι οἱ τέσσερις τους, ὄρθιοι στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας, εὐχόνταν νά μὴ τοὺς καλέσω μέσα, τὰ φαρμακερὰ βλέμματα πού μου ἴριχνε. Κομπιάζοντας καί μέ ἰδρωμένες παλάμες τραύλισα πὼς αὐτὸ δέ θά γίνεῖ ποτέ. «Ἵπερβολές!» χαμογέλασε ἡ Γκλόρια. Προσπάθησα νά κερδίσω ἓνα συμβιβασμό. Καί τί δέν εἶπα. Διαμαρτυρήθηκα μέ λιγμούς πὼς μοῦ εἶναι τουλάχιστον ἀντιπαθὴς καί δῆλωσα δραματικά πὼς ἂν ἐπιμείνουν στήν «ἐκχώρηση» δέν θά τὸν ἀποκαλέσω ποτέ πιά Μάξ μῆτε κἀν σκύλο. Θά τὸν φωνάζω ἀλλιῶς. Ἵσως κότα. «Ὡστε μᾶς ἀπειλεῖς;» καί βρόντησαν πίσω τους τὴν πόρτα λέγοντας κάνε ὅπως νομίζεις, ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν αὐτὸ τὸ ὑπάκουο κτῆνος καί μιά κονσέρβα σκυλοτροφῆ, μπροστά στὰ πόδια μου. Ἀπὸ τὴν πόρτα, καί πρὶν μοῦν στὸ ἀσανσέρ πρόλαβα νά τοὺς φωνάξω «Μά δέν μπορῶ νά ζῶ σ' ἓνα σπιτί μέ σκύλους». Σέ ὕστατη ἀπόγνωση καί εἰς μάτην.

Ἄς λειτουργήσει ἐπιτέλους ἡ λογικὴ. Εἶμαι ἄρκετὰ ὠριμος γιά νά γνωρίζω μέ σιγουριά πὼς ὑπάρχουν ὀρισμένες καταστάσεις ἀναπόφευκτες. Ἐκτός ἐαυτοῦ καί ἐλέγχου. Βαδίζουν παράλληλα καί μέ τὴν πρώτη εὐκαιρία μέ συναντοῦν, μέ ἐμπλέκουν καί μέ χλευάζουν χειρονομώντας *κοροϊδευτικά* ἂν ὄχι αἰσχρά. Ποιὸς θά τὸ πίστευε τριάντα χρόνια πρὶν πὼς αὐτὸ τὸ ἄθλιο ζῶο, κληρονομία τῆς γιαιγιάς σπῆ μαμᾶ, πρὸς τὸ ὁποῖο ἔτρεφα αἰσθήματα φρίκης τότε, μίσους ἀργότερα, θά κατέληγε νά μοιραστεῖ τὴ στέγη μου. Ἡ ἀμοιβαιότης τῶν αἰσθημάτων μας ἦταν δεδομένη.

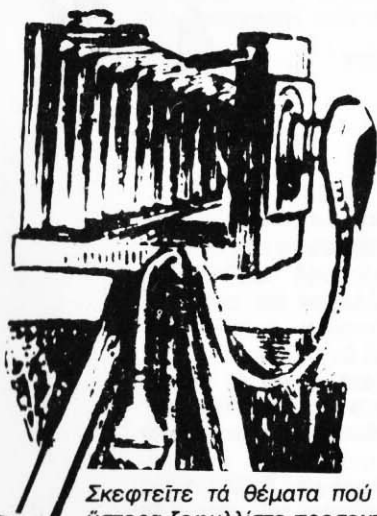
“Όταν τόν έφερναν άπ’ τόν περίπατο στό σπίτι μέ κλειδωναν στό μπάνιο γιά νά μή φαγωθούμε. Ἐργότερα σάν μεγάλωσα, ἔτσι πού ἦταν δύσκολο νά μέ τρομοκρατήσῃ κι ἐγώ νά τοῦ ἔπιτεθῶ, μοιραζόμασταν τόν χώρο σεβόμενοι μιά σιωπηρή συμφωνία. Ἐμπαινε αὐτός, ἔβγαίνα ἐγώ. Καί ἀντίστροφα. Πιό μετά, στήν ἡλικία πού μπορούσα νά ἀπαιτῶ τά πουκάμισά μου νά εἶναι τό ἴδιο κολλαριστά ὅσο καί τοῦ Τίμου, ἐπίτηδες ἔμπλεκα στά πόδια του γιά νά μπορῶ νά φωνάζω ἐκνευρισμένος: «Μαμά, πᾶρτε ἀμέσως αὐτό τό κοπρόσκυλο ἀπό μπροστά μου». Ἡ μαμά δέν τό ἔβαζε κάτω, ἔπαιρνε «τό γλυκούλη μου» στήν ἀγκαλιά της καί ἀπαντοῦσε ἡρεμα ἀλλά ἀπεφασιστικά: “Ἄν ξαναπαίς τόν Μάξ κοπρόσκυλο θά σοῦ σπάσω τό κεφάλι». Εἶναι πού οἱ λέξεις δέ βοήθησαν ποτέ τή μαμά, γιατί, ἔτσι ὅπως τίς τόνιζε, θά μποροῦσε σ’ ἀλήθεια νά συμβεῖ. Γεγονός εἶναι –καί ἴσως ἡ ἀνέμελή μου στάση νά τήν εἶχε, κάποια στιγμή, ἔξαγριώσει– πῶς εἶχα γεννηθεῖ μ’ ἓνα κεφάλι δυσανάλογο τοῦ σώματός μου καί ἔκτός τῶν μέτρων πού χαρακτηρίζουν τόν μέσο ἄνθρωπο. Ἄν καί σέ εὐαίσθητη ἡλικία, ἀντιμετώπισα τή μοίρα μου ψύχραιμα, ἰδίως μάλιστα σάν ἄκουσα τούς γιατρούς νά καθησυχάζουν τό περιβάλλον μου ἰσχυριζόμενοι πῶς μέ τά χρόνια ἢ θά μεγαλώσει τό σῶμα μου ἢ θά μικρύνει τό κεφάλι μου, ὥστε νά ἀποκατασταθεῖ ἡ ἀπυλωσθεῖσα ἀρμονία.

Ἡ Μάξ δημιουργεῖ κατάσταση. Μπροστά στήν κλειστή πλέον πόρτα ἀποφεύγει τό ἐπιτιμητικό μου βλέμμα καί περιεργάζεται τό διαμέρισμα. Τόν φαντάζομαι νά ἐπιλέγει τούς χώρους –«ἐδῶ θά κοιμᾶμαι», «ἐκεῖ θά γράφω», «ἐκεῖ θά τρώω»– καθώς καί τούς βοηθητικούς. Αὐτό δέν θά τό ἀνεχθῶ ποτέ καί εἶμαι ἀποφασισμένος γιά ὅλα. Σχεδιάζω διάφορους τρόπους ταπεινώσῃς του. Νά τόν κάνω νά μέ σιχαθεῖ. Νά φτάσω μέχρι φόνο. Μ’ ἓνα πῆδημα μοῦ ξεφεύγει γαβγίζοντας «αὐτό δέ θά τό καταφέρεις ποτέ!» Μοῦ κομμάτιασε δυό φαγιάντσες, ἓνα ἀκροκέραμο κι ἓνα μουράνο. Τό δωμάτιο ἀσχήμηνε ξαφνικά καί περιορίστηκαν οἱ διαστάσεις του. Οἱ δυό μάς λοιπόν. Βγάζω τελετουργικά τή ζώνη μου, τήν σφίγγω στό ἀριστερό μου χέρι ἔτσι πού ἡ ἀγγράφα νά κρέμεται στήν ἄκρη ἀπειλητικά, τόν κοιτάζω στά μάτια, εἶχε θρονιαστεῖ στήν πολυθρόνα, καί τοῦ λέω: “Ἄς πάψει αὐτή ἡ διαμάχη πού σέ κανένα καλό δέ θά μάς βγάλει. Ἄς ἀναζητήσουμε ἐκεῖνα τά παλιά προσχήματα πού μάς εἶχαν ὀρίσει ἓνα τρόπο ζωῆς καί συνύπαρξης. Τί λές γιά ὅλα αὐτά, Ἐρρίκο;» «Μά τήν πίστη μου εἶσαι βλάξ, ἀγαπητέ μου, καί μή γουρλώνεις τά μάτια σου. Κάνε ὑπομονή ν’ ἀκούσεις καί τά ὑπόλοιπα, γιατί ἡ κατανόηση πού μπορεῖ νά δείχνω γιά τό χάλι σου ἀδυνατεῖ νά καλύψει τήν περιφρόνηση πού νιώθω γιά τά καμώματά σου. Ἄσε λοιπόν τίς ἐκκλήσεις γιά κείνα τά προσχήματα, γιατί τίποτα πιά δέν μπορεῖ νά εἶναι ὅπως πρῶτα». «Μήν ἀρχίσουμε ἔτσι γιατί δέ θά τά πᾶμε καθόλου καλά», τώρα εἶχα πραινίσει βλέποντάς τον νά κλοτσάει τή μοναδική εὐκαιρία πού τοῦ πρόσφερα, «καί στό κάτω κάτω σκάσε, γιατί εἶμαι, ἄθελά μου βέβαια, ὅμως εἶμαι, πῶς νά τό κάνουμε, τό καινούργιο ἀφεντικό σου. Δέ θά μοῦ ἀρνηθεῖς ἐσύ, ζῶν, τήν εὐγενική χειρονομία πού θά μάς κάνει, ἂν ὄχι εὐτυχεῖς, τουλάχιστον ὄχι δυστυχεῖς σ’ αὐτήν τήν συμβίωση. Ὡς ἐδῶ καί μή παρέκει!»

Τρέμω ἀκόμη καί σήμερα, ὕστερα ἀπό τόσα χρόνια, προσπαθώντας νά ἀνασυνθέσω τό τί ἐλέχθει μεταξύ μάς. Ἄρχισε ὑπαινισσόμενος κυρίως τήν περιορισμένη μου ἀντίληψη περὶ τά οὐσιώδη καί ἐξόγκωσε ὀρισμένες ἀσήμαντες καί θαμμένες λεπτομέρειες. Πρέπει ὅμως ἐδῶ νά δηλώσω πῶς, ἐνῶ στόλιζε τό μονόλογο του μέ νευρικά τικ καί χοντράδες, μιά ἡρεμία κι ἓνα ἀνοιξιάντικο ἀεράκι φύσαγε στό πρόσωπό του. Ἐλυσε τά σταυρωμένα χέρια του καί διατήρησε μέχρι τέλους τό ὕφος: “Θά ἔπρεπε νά ἔχει καταλάβει ἀπό παλιά πῶς δέν ἀνήκω σέ κανένα ἀπ’ τά γνωστά εἶδη σκύλων. Ἄρκεῖ νά σοῦ πῶ πῶς δέν ὑπάρχει ἐγκλημα πού νά μήν ἔχουν διαπράξει τά χέρια μου ἢ τό μυαλό μου. Μή μέ ἀναγκάζεις λοιπόν νά σοῦ ἐξηγήσω, πολύ δέ λιγότερο νά ἀπολογηθῶ. Τή μαμά τή γνώρισα ἀφοῦ πέθανε ἡ μαμά της. Ἡ σχέση μου μαζί της, ἐνῶ εἶχε ξεκινήσει ὡς στοργική φιλία, μεταβλήθηκε κεραυνοβόλα. Δέ θά ἐπιμείνω πάνω σ’ αὐτό. Σ’ ἀφήνω νά κρίνεις κατά συνείδηση καί νά θυμηθεῖς τή

σύλληψη τῆς Γκλόριας. Μὴ βιαστεῖς νὰ συμπεράνεις γιὰ τὸ πόσο σημαντικὴ ἦταν ἡ παρουσία μου τὸ βράδυ τῆς γέννας, ὅσο γιὰ τὸ τί ἀκριβῶς ἐγίνε τὴν ἡμέρα πού συνελήφθη. Ἡ ἀμνηχανία τοῦ μπαμπά, τὸ χαλασμένο ποδήλατο, τὸ ἐξάνθημα τῆς γαγιαῖς, ὁ ὑψηλὸς πυρετὸς τοῦ Τίμου· εἶσαι τόσο ἀσυνειδητὸς ὥστε νὰ μὴ σοῦ λένε τίποτα ὅλα αὐτά;» Τώρα τὸ βλέμμα του εἶχε πάρει τὸ χρῶμα τῆς ἐνέδρας. «Καὶ ποιὸς θ' ἀπλώσει στὴ φωτιὰ τὸ χέρι του καὶ θ' ἀρνηθεῖ τὸν Κύριό του» ἄκουσα τὴ φωνὴ μου καὶ πάγωσαν τὰ ἄκρα μου. «Πάψε, καὶ μὴν προσπαθεῖς νὰ διατηρήσεις τὰ προσοχήματα. Σὰς ἔχω γοητέψει ὅλους» –καὶ νάτη ἡ στιγμή πού νίωσα τὸ κύμα νὰ φουσκῶνει μέσα μου, ἀφρισμένο, νὰ τρέχω ξοπίσω του καὶ συνάμα νὰ τὸ τρέμω, ἐκεῖνο τὸ κύμα πού ἀκολουθεῖται κι ἀπὸ ἓνα δεύτερο, κι ἓνα τρίτο, ἀσταμάτητα, ὅπως τὴ στιγμή πού σκάει ὁ σπόρος καὶ ἡ αἴσθησις εἶναι πλέον ἀφόρητη στὰ στενά φυσικὰ τῆς ὄρια καὶ ἡ φωνὴ θέλει νὰ βγεῖ, καὶ βγαίνει—. Εἶδα τίς φωνητικὲς μου χορδὲς νὰ τρέμουν, εἶδα τὸ λαρύγγι μου νὰ παίζει, εἶδα τὸ σάλιο μου νὰ πηγαινοέρχεται στίς σκοτεινὲς κοιλότητες, εἶδα τὴ γλώσσα μου νὰ χτυπιέται καὶ τὰ χεῖλη μου νὰ παίρνουν τὸ σχῆμα πρὶν ἀκούσω, χαρούμενη μελωδία, τὴν ἴδια μου τὴ φωνὴ γάβ. Μοῦ χάιδεψε τὸ σγουρόμαλλο κεφάλι καὶ ἀνασηκώθηκε. Ἔστρωσε τὸ γιλέκο πάνω στὸ στομάχι του καὶ χασμουρήθηκε τεμπέλικα. Ἀπόψε θὰ τρώγαμε ἔξω, εἶπε.

Δημήτρης Νόλλας



## Κάντε τίς ιδέες σας ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Δίμηνη Περιοδική Ἐκδοση  
Πληροφορίες—Συνδρομές: Τ.Θ. 710, Θεσσαλονίκη

Σκεφτεῖτε τὰ θέματα πού θὰ θέλατε νὰ βρεῖτε σ' ἓνα φωτογραφικὸ περιοδικό· ὕστερα ξεφυλλίστε προσεχτικὰ ἓνα τεῦχος τῆς **ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ**. Ὅποιες κι ἂν εἶναι οἱ φωτογραφικὲς σας γνώσεις, ὅποιο καὶ νὰ ναι τὸ ἐνδιαφέρον σας γιὰ τὴν τέχνη αὐτή, θὰ βρεῖτε θέματα πού θὰ σὰς βοηθήσουν ν' ἀγαπήσετε τὴ φωτογραφία καὶ νὰ γίνετε καλύτερος φωτογράφος.

Ἡ ὕλη τῆς **ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ** εἶναι προσεχτικὰ διαλεγμένη ὥστε νὰ δίνει πρακτικὲς καὶ χρήσιμες πληροφορίες στὸν ἀρχάριο πού κάνει τὰ πρῶτα του «κλίκ» στὸ φωτογραφικὸ χῶρο, ἀλλὰ παράλληλα, οἱ πληροφορίες αὐτές θὰ φρεσκάρουν τὴ μνήμη καὶ τοῦ προχωρημένου ἐρασιτέχνη καὶ τοῦ ἐπαγγελματία. Θὰ βρεῖτε ἀρθρα γιὰ εἰδικὲς καὶ προχωρημένες τεχνικὲς, κάθε τι πού θὰ μπορούσε νὰ σὰς ἐνδιαφέρει σχετικὰ μὲ νέα μηχανήματα, καινούρια προϊόντα, τέστ, κριτικὲς καὶ πολλὰ ἄλλα. Προσθέστε σ' ὅλα αὐτά, τὴν παρουσίασις τῆς δουλειᾶς τῶν καλύτερων Ἑλλήνων καὶ ξένων φωτογράφων καὶ –γιατί ὄχι– καὶ τῆς δικῆς σας δουλειᾶς.

